

[Erik Eriksen.]

område. Man skal jo ikke have fulgt meget med i dansk økonomi, før man ved, at overenskomstområdet lønfastsættelse danner forbilledet for udviklingen i langt det overvejende flertal af indkomsterne. Derfor var vi mange, som, inden forhandlingerne kom i gang, opfordrede regeringen til at fremsætte en udtalelse om den ramme, som samfundets anstrengte økonomi måtte sætte for forhandlingerne de to parter imellem.

Jeg skal slet ikke her komme ind på at referere denne udvikling — uanset mange interessante detaljer. Jeg skal blot tilføje, at hos den altovervejende del af befolkningen var der efter min opfattelse en tydelig fornemmelse af, at højkonjunktorens toppunkt var passeret. Flere af vore betydeligste afsætningsmarkeder viste tegn til afmatning.

Så skal det også nævnes, at vi havde fået et økonomisk råd, tre nationaløkonomiske professorer. I en redegørelse kort før jul lagde de vægt på, at indkomsterne stort set ikke blev forhøjet i 1963. Videre gik de ind for, at man sikrede en samtidig afgørelse af de store økonomiske problemer, der lå for. Kun herigennem kunne man undgå en situation af nogenlunde samme karakter som i 1961, da regeringen lod vor økonomi køre af sporet. Endvidere sagde de 3 vise mænd, at der burde udarbejdes en opgørelse over indkomstudviklingen herhjemme som grundlag for de videre overvejelser.

Efter nogle måneders passivitet trak regeringen så pludselig en tilsyneladende hurtigt sammenflikket plan ud af ærmet. Den blev kaldt en helhedsløsning. Det skete så brat, at man ikke gav sig tid til at vente på vismændenes indkomststatistik — den kom nogle dage for sent.

Det var regeringen, der lagde navn til planen; og om dens hovedtræk er udarbejdet i regeringskontorerne eller i LOs sekretariat, kan jo også være ligegyldigt; der er i hvert fald ingen, der kan være i tvivl om paterniteten. Tankegangen i LO-

Krag planen, som jeg vist må kalde den, er ganske enkel. Man tog alene hensyn til den ene parts ønsker — sin egen part. Vi fik en lovmæssigt fastsat forhøjelse af de laveste lønninger. Jeg kender ikke statsministerens tanker ved den lejlighed. Jeg ved naturligvis, at regeringen overhovedet ikke havde rørt en hånd for at sikre mere tidssvarende forhandlingsregler. Om det nu skyldes angst eller et målbevidst ønske om at blive ved det bestående og man derfor har ræsonneret som så: med denne lovgivning er der tilvejebragt en sådan spænding i den i øvrigt stokkonserverative lønstruktur, at der er skabt sikkerhed for en tilbagevenden til de vante folder ved den først givne lejlighed — jeg ved ikke, om det er noget sådant, der har ligget bag.

Derimod er jeg temmelig sikker på, at den højtærede statsminister ikke har tænkt på, at han ved sin ensidige stillingtagen faktisk blev et gidsel hos det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, smeden, som han jo hedder landet over, ham, der har de stærkeste kræfter. Jeg tror egentlig, det må være svært for en statsminister, der er leder af en flertalsregering, at være placeret således.

Jeg skal yderligere kun minde om, at der gennemførtes en forlængelse af landbrugsstøtten, en støtte, der i dette øjeblik må siges at være helt uden perspektiv; og med ringe hensyntagen til sidste års forlig omgik regeringen den aftalte skattelettelse gennem en tvangsopsparing. Regeringen så herved ganske bort fra den vægt, vi fra vor side lagde på en skatteomlægning.

Jeg må også ved denne lejlighed have lov til at sige et par ord om det pris- og udbyttestop, der indgik i det, jeg for et øjeblik siden tillod mig at kalde LO-Krag planen. Dette stop indførtes ikke af økonomiske årsager, men af politisk-psykologiske årsager, som den højtærede statsminister i øvrigt så diskret sagde i forbindelse med LOs krav på dette punkt. På regeringshold